

Warszawa, dn. 24.10.2013r.

mgr inż. arch kraj. Marcin Mędrzycki

**KOLIZJA TRASY ŚWIĘTOKRZYSKIEJ
Z OBSZAREM PARKU NA SZMULOWIŹNIE
NA TERENIE DZIELNICY PRAGA PÓŁNOC
W WARSZAWIE**

**ANALIZA ZAKRESU KOMPENSACJI
ORAZ WYTYPOWANIE OBSZARÓW
DLA DZIAŁAŃ KOMPENSACYJNYCH**

Inwestor:

ZARZĄD MIEJSKICH INWESTYCJI DROGOWYCH
00-801 Warszawa, ul. Chmielna 120

Inwestycja:

BUDOWA TRASY ŚWIĘTOKRZYSKIEJ W WARSZAWIE
NA ODCINKU OD UL. WYBRZEŻE SZCZECIŃSKIE DO UL. ZABRANIECKIEJ,
ODCINEK "B": UL. TYSIĄCLECIA - UL. ZABRANIECKA

Zawartość opracowania:

CZĘŚĆ OPISOWA

Dokumenty odniesienia	1
Cel i zakres opracowania	1
Ogólna charakterystyka Parku na Szmulowiznie	1
Obowiązek kompensacji w świetle zapisów decyzji środowiskowej	2
Uwarunkowania formalne i kryteria oceny działań kompensacyjnych	2
Zakres kolizji Inwestycji z obszarem Parku na Szmulowiznie	3
Wybór obszarów do realizacji działań kompensacyjnych	3
Wnioski.....	4

CZĘŚĆ GRAFICZNA

Rys. 1. Zakres kolizji Inwestycji z Parkiem na Szmulowiznie	5
Rys. 2. Teren zieleni w otoczeniu Bazyliki przy ul. Kawęczyńskiej 53.....	5
Rys. 3. Teren zieleni w otoczeniu Zespołu Szkół nr 40, ul. Objazdowa 3	5
Rys.4. Skwer przy pętli tramwajowej, ul. Otwocka róg Kawęczyńskiej.....	5

Materiały wyjściowe

- Projekt budowlany dla Inwestycji: "Budowa Trasy Świętokrzyskiej na odcinku od ul. Wybrzeże Szczecińskie do ul. Zabranieckiej, a.- odcinek ul. Wybrzeże Szczecińskie – ul. Tysiąclecia, b.- odcinek ul. Tysiąclecia – ul. Zabraniecka" - plan sytuacyjny
- Projekt budowlany dla Inwestycji: "Budowa Trasy Świętokrzyskiej na odcinku od ul. Wybrzeże Szczecińskie do ul. Zabranieckiej, a.- odcinek ul. Wybrzeże Szczecińskie – ul. Tysiąclecia, b.- odcinek ul. Tysiąclecia – ul. Zabraniecka" - opis techniczny
- mapy ewidencyjne terenu
- obserwacje z wizji terenowej, październik 2013r.

Dokumenty odniesienia

- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację Przedsięwzięcia - pismo nr RDOŚ-14-WOOS-II-SK-6613/14/08 z dnia 16.04.2009r.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 (tekst jednolity), ze zm.
- Komisja Europejska: Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000, Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG.

Cel i zakres opracowania

Niniejsze opracowanie ma na celu określenie ogólnych założeń do zakresu kompensacji wynikającej z kolizji Przedsięwzięcia z obszarem Parku na Szmulowiznie oraz wstępne wytypowanie obszarów spełniających kryteria przydatności do realizacji działań kompensacyjnych.

Ogólna charakterystyka Parku na Szmulowiznie

Park na Szmulowiznie zlokalizowany jest przy rogu ul. Kawęczyńskiej i ul. Boruty. Wg oficjalnych danych zajmuje powierzchnię ok. 1.75 ha.

Stanowi on, obok Parku Praskiego, jeden z dwóch głównych obszarów parkowych w Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy ¹

Park obejmuje obszar działek ewidencyjnych nr 31/1, 31/2 oraz 31/3 z obrębem 4-14-06, Warszawa. Jest to bardzo cenny w lokalnym środowisku przyrodniczym teren zieleni miejskiej o charakterze parkowym, spełniający funkcje rekreacyjno - wypoczynkowe.

Obszar parku porośnięty jest drzewostanem w wieku ok. 25-60 lat, o różnicowanym składzie gatunkowym:

- klon - Acer sp.
- topola - Populus sp.
- lipa - Tilia sp.
- dąb - Quercus sp.
- jesion - Fraxinus sp.

¹ <http://www.praga-pn.waw.pl/page/?str=68>

- jarzáb - Sorbus sp.
- modrzew - Larix sp.

Park na Szmulowiźnie stanowi element systemu terenów zieleni miejskiej towarzyszącej infrastrukturze kolejowej, a zarazem jest powiązany funkcjonalnie z systemem terenów rekreacyjnych dzielnicy - m.in. Dzielniczowego Ośrodka Sportu i Rekreacji².

Obowiązek kompensacji w świetle zapisów decyzji środowiskowej

Wymóg opracowania szczegółowych zasad odtworzenia siedlisk przyrodniczych, w szczególności zieleni miejskiej, oraz części parku na Szmulowiźnie w porozumieniu z władzami dzielnicy i na koszt Inwestora, jest zawarty bezpośrednio w punkcie IV projektu decyzji środowiskowej dla przedmiotowego Przedsięwzięcia³.

Z w/w zapisów wynika, że obszary do przeprowadzenia kompensacji powinny zostać wskazane przez Urząd Dzielnicy Praga Północ m. st. Warszawy.

Na etapie przygotowania Przedsięwzięcia zapis ten oznacza dla Inwestora konieczność uwzględnienia w dokumentacji wykonawczej projektów zagospodarowania obszarów przeznaczonych pod kompensację oraz przygotowania dokumentacji kosztorysowej dla tych obiektów w zakresie realizacji, konserwacji i monitoringu w okresie gwarancyjnym.

W Decyzji Środowiskowej zawarto wymóg prowadzenia 5-letniego monitoringu w zakresie udatności odtworzenia siedlisk przyrodniczych. W przedmiotowym przypadku, dotyczącym kompensacji strat w obrębie obiektu wielofunkcyjnego typu park miejski, w oczywisty sposób monitoring stanu powinien dotyczyć wszystkich elementów zagospodarowania, którego zakres wynikać będzie z konieczności odtworzenia funkcji utraconej przestrzeni rekreacyjnej.

Uwarunkowania formalne i kryteria oceny działań kompensacyjnych

Ogólną definicję oraz obowiązek kompensacji przyrodniczej zawiera Ustawa – Prawo ochrony środowiska⁴. Poprzez kompensację przyrodniczą rozumiany jest zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Szczegółowe kryteria przydatne do zastosowania w projektowaniu i ocenie skuteczności działań kompensacyjnych zdefiniowane zostały w Wytocznych Komisji Europejskiej dla potrzeb analizy wpływu przedsięwzięć na system obszarów Natura 2000⁵.

W przedmiotowym przypadku wskazane jest zastosowanie wybranych kryteriów na zasadzie analogii, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki przedmiotowego terenu jako parku miejskiego - a zatem obszaru łączącego w sobie istotne funkcje przyrodnicze i społeczne.

Działania kompensacyjne niezbędne do przeprowadzenia w przedmiotowym przypadku powinny obejmować:

² Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy

³ Decyzja Środowiskowa, ust. IV pkt1

⁴ Ustawa - Prawo ochrony środowiska, art. 3 pkt 8, art. 75

⁵ Wytocznice KE - pkt 3.4.3.

- utworzenie nowego siedliska na nowym obszarze, przy czym obszar kompensacji powinien znajdować się w możliwie najbliższym sąsiedztwie terenu narażonego na niekorzystne oddziaływanie inwestycji;
- realizację w ramach obszaru kompensacji funkcji porównywalnych do funkcji spełnianych przez teren pozostający w kolizji z inwestycją, z uwzględnieniem funkcji społecznych, w tym rekreacyjnych;
- utrzymanie trwałego efektu kompensacji, m. in. poprzez nadanie utworzonemu obszarowi odpowiedniego statusu prawnego oraz zapewnienie właściwej konserwacji i pielęgnacji.

O skuteczności podjętych działań kompensacyjnych decydują dwa kryteria o charakterze ogólnym:

- wykonalność planowanych działań;
- możliwość ich wdrożenia do czasu wystąpienia szkody w środowisku na obszarze inwestycji.

Zakres kolizji Inwestycji z obszarem Parku na Szmulowiznie

Analiza planu sytuacyjnego do projektu budowlanego Przedsięwzięcia wskazuje, że w wyniku realizacji planowanego odcinka Trasy Świętokrzyskiej w zasięgu inwestycji znajdzie się fragment parku o powierzchni 8037 m², co stanowi ok. 40% jego ogólnej powierzchni. Dodatkowo, dwa niewielkie obszary parku o powierzchni 718,8m² oraz 473,4 zostaną oddzielone nowo wybudowaną trasą od głównego obszaru parku, przez co ich pierwotne funkcje przyrodnicze i społeczne ulegną znacznemu ograniczeniu (rys.1.)

Wybór obszarów do realizacji działań kompensacyjnych

Wobec braku w rejonie Parku na Szmulowiznie terenów całkowicie niezagospodarowanych, a pozostających we własności m. st. Warszawy, rozważyć należy:

- zagospodarowanie istniejących terenów zieleni miejskiej w formie założeń parkowych użytku publicznego, z uwzględnieniem dosadzeń zieleni ozdobnej o charakterze kompensacyjnym oraz z rozszerzeniem obecnego programu użytkowego pod kątem kompensacji utraczonych funkcji społecznych
- uwzględnienie w w/w zakresie terenów o innych formach własności, które mogą mieć trwale zagwarantowany status przestrzeni publicznej
- wykonanie uzupełniających nasadzeń kompensacyjnych na terenach będących własnością m. st. Warszawy, podlegających innym formom użytkowania (kompensacja strat w zakresie funkcji przyrodniczej).

Po analizie w świetle powyższych kryteriów terenów w obrębie Dzielnicy Praga Północ, wytypowano następujące obszary potencjalnie dostępne dla dokonania kompensacji:

1. teren zieleni w otoczeniu Bazyliki przy ul. Kawęczyńskiej 53: własność Parafii Najświętszego Serca Jezusowego w Warszawie.

Dla celów bilansu w ramach niniejszego opracowania przyjęto możliwy do funkcjonalnego wyodrębnienia fragment działki ewidencyjnej dz. nr 54 z obrębu 4-14-02 Warszawa, ograniczony od północy chodnikiem ul. Siedleckiej, od zachodu placem wejściowym bazyliki, z dwóch pozostałych stron chodnikami przebiegającymi wzdłuż świątyni. Tak wyznaczony obszar ma powierzchnię ok. 836 m² (rys. 2).

2. pas terenu w otoczeniu Zespołu Szkół nr 40 im. Stefana Starzyńskiego przy ul. Objazdowej 3: własność m. st. Warszawy

Dla celów bilansu w ramach niniejszego opracowania przyjęto fragment dz. nr 28 z obrębu 4-14-06 - pas o szerokości ok. 4m, rozciągający się pomiędzy pld granicą działki nr 28 a nawierzchniami i boiskami szkolnymi.

Powierzchnia tak wyznaczonego obszaru wynosi ok. 325 m² (rys. 3)

3. skwer przy pętli tramwajowej, przy rogu ul. Otwockiej i Kawęczyńskiej: własność m. st. Warszawy.

Dla celów bilansu w ramach niniejszego opracowania przyjęto obszar skweru jako sumę powierzchni działek ewidencyjnych 26/2, 26/3 z obrębu 4-14-06, Warszawa oraz powierzchni dz. nr 26/1 pomniejszonej o część wchodzącą w zasięg istniejącej pętli tramwajowej. Tak wyznaczony obszar skweru ma łączną powierzchnię ok. 6528 m² (rys. 4).

Wnioski

Żaden z preferowanych obszarów rozpatrywany oddzielnie nie jest porównywalny powierzchniowo z fragmentem Parku na Szmulowiźnie przewidzianym do likwidacji w związku z planowaną inwestycją drogową.

Ze względu na koszty realizacji i uproszczenie procedur administracyjnych, w planach kompensacji należy uwzględnić w pierwszym rzędzie tereny będące własnością Miasta Stołecznego Warszawy.

Możliwość, zakres i formę przeprowadzenia ewentualnych działań kompensacyjnych w obrębie terenu zieleni w otoczeniu Bazyliki przy ul. Kawęczyńskiej 53 należy uzgodnić z właścicielem - Parafią Najświętszego Serca Jezusowego w Warszawie.

Obszary utworzone w wyniku kompensacji powinny uzyskać status zespołu terenów zieleni publicznej o funkcji przyrodniczo - rekreacyjnej.

Niezbędnej jest zapewnienie ciągłości istnienia i funkcjonowania w/w zespołu na płaszczyźnie formalnej i organizacyjnej, w szczególności przez ich skuteczne umocowanie prawne oraz odpowiedni zakres utrzymania i konserwacji.

Z uwagi na silną identyfikację miejscowej społeczności z Michałowem jako obszarem o wyraźnej tradycji historycznej, wskazane jest uwzględnienie w procesie planowanej kompensacji procedur partycypacji społecznej oraz współpracy ze stowarzyszeniami lokalnymi.

Sporządził:

mgr inż. Marcin Mędrzycki

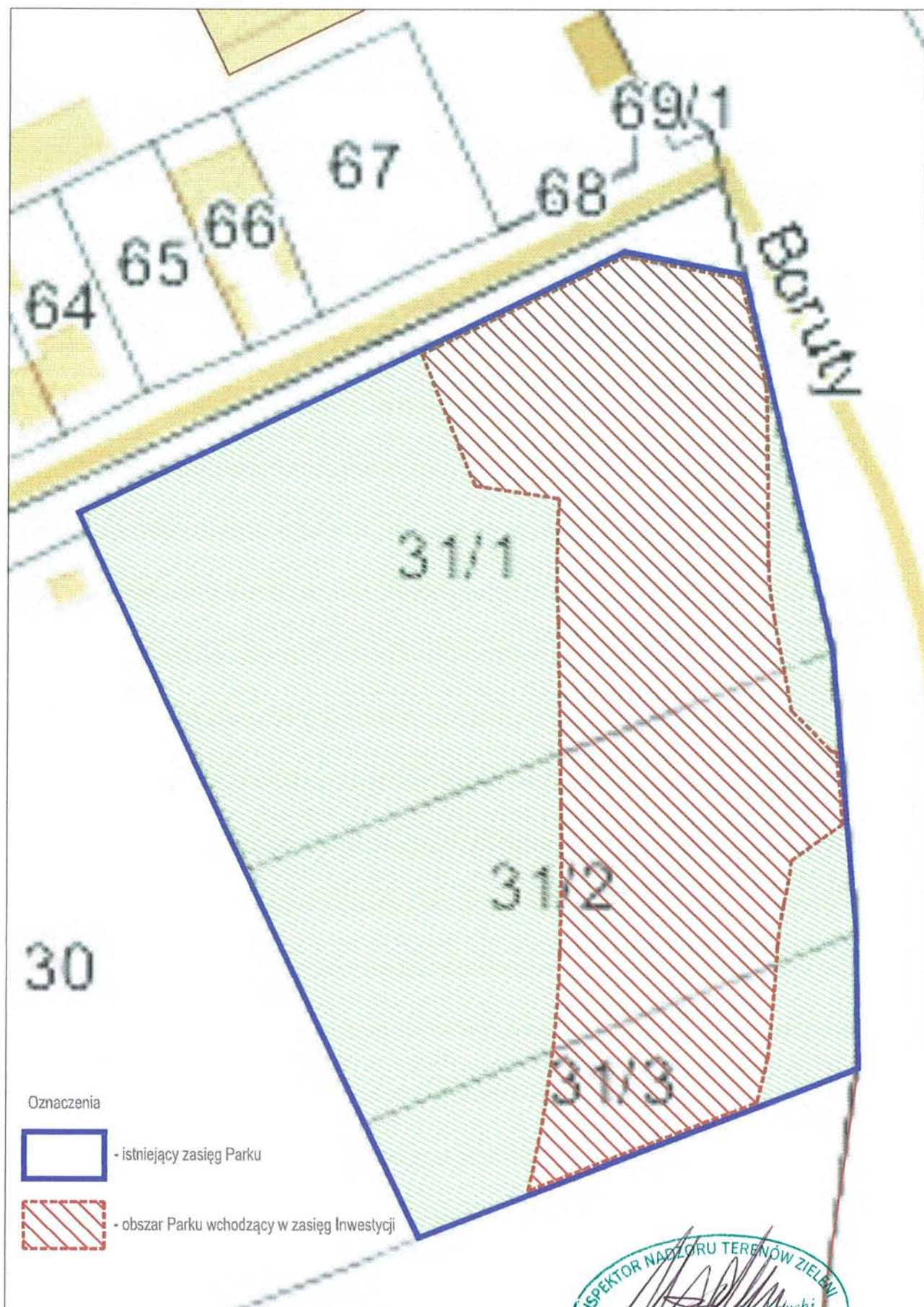
data: 24 października 2013

podpis: .....

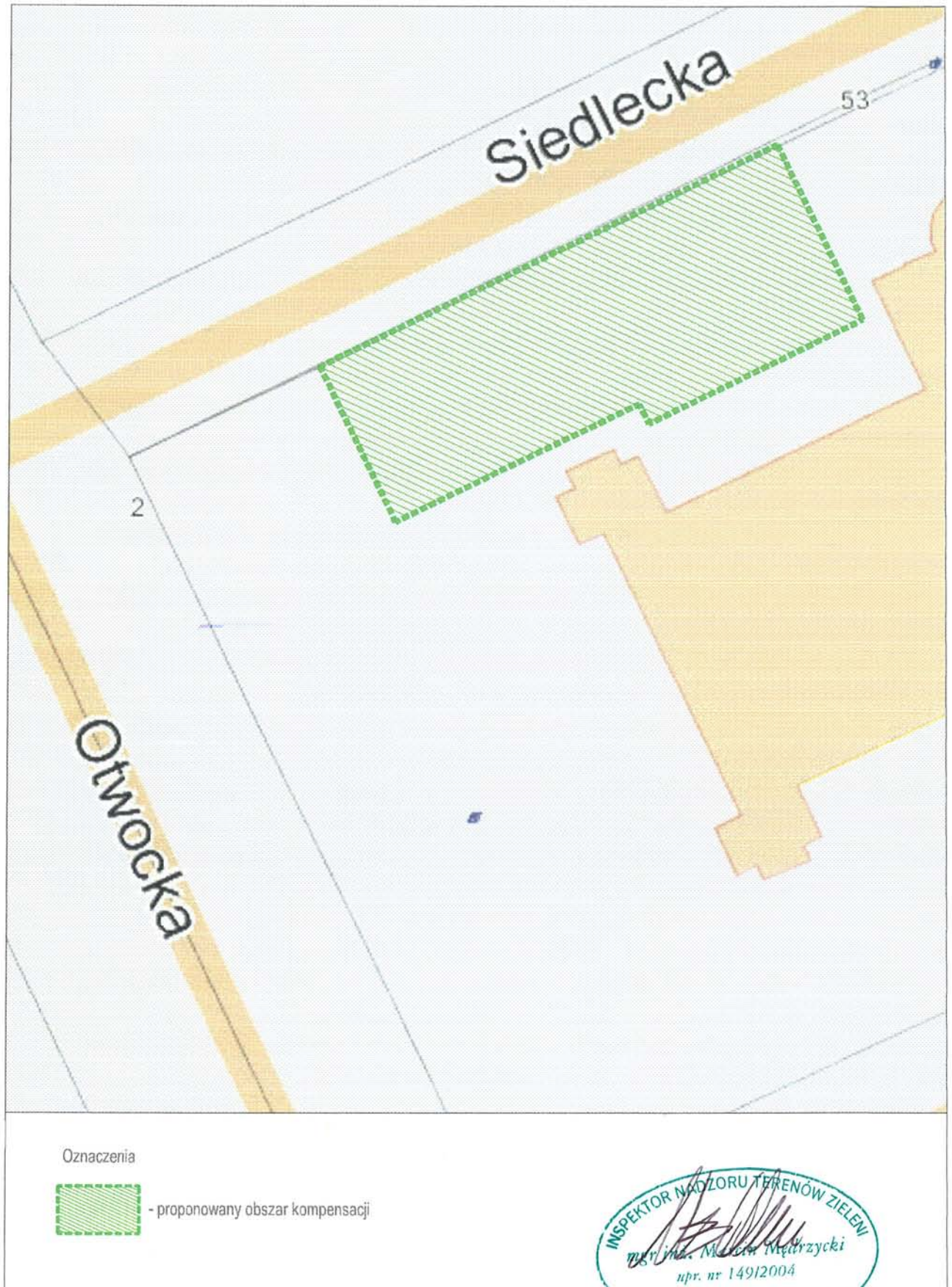
Rys. 1. Zakres kolizji Inwestycji z Parkiem na Szmulowiznie
skala 1:1000

INSPEKTOR NADZORU TERENÓW ZIELENI
mgr inż. Marek Nępczycki
upr. nr 149/2004
NOT SITO Warszawa

Rys. 2. Teren zieleni w otoczeniu Bazyliki przy ul. Kawęczyńskiej 53
skala 1:500

Rys. 3. Teren zieleni w otoczeniu Zespołu Szkół nr 40, ul. Objazdowa 3
skala 1:1000

Rys.4. Skwer przy pętli tramwajowej, ul. Otwocka róg Kawęczyńskiej
skala 1:1000

INSPEKTOR NADZORU TERENÓW ZIELENI
mgr inż. Marcin Cędrzycki
upr. nr 149/2004
NOT SITO Warszawa